Бекітемін. [signature]

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: **Еңбекту атындағы ЖОББМ**
Сынып\топ: **Мектепалды даярлық**
Балалардың жасы **5 жас**
Жоспардың құрылу кезеңі: **1-апта 3 – 7 сәуір 2022-2023 оқу жылы**

Күн тәртібі	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Балаларды қабылдау	**Балаларды көтерінкі көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін жайлы жағдай жасау. Балаларға тәрбиешінің толық аты - жөнін атап сәлемдесуді үйрету. Баланың бүгінгі көңіл күйі, оны не қызықтыратыны туралы сұрау, баланы жеке пікірін білдіруге тарту, бүгінгі ауа райы туралы балалардың ойын білу**				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен кеңес , әңгімелесу	**Ата-аналармен әңгіме: Балалардың тазалығы жөнінде кеңес беру**	**Ата-аналармен әңгіме: Ата- аналарға балаларын ертеңгілік жаттығуға үлгертіп алып келулерін ескерту.**	**Ата-аналармен әңгіме: Балалардың жетістік пен дәрежесі үшін емес, сол қалпында сөзсіз қабылдап жақсы көретініңізді сездіріңіз.**	**Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларды тамақтарын тауысып жеуге үйретулерін ескерту.**	**Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларды тамақтарын тауысып жеуге үйретулерін ескерту**
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	***«Құрымдалған ойын» «Дұрыс көрсет, ажырат» Мақсаты: Балалардың тағамдар мен ыдыстар туралы біледі, олардың атауларын айта алады.***	***«Құрымдалған ойын» «Өзім және отбасым» Мақсаты: Отбасындағы қарым - қатынас мәдениеті туралы айта алады бақытты жанұяның қандай болу керектігін кеңінен түсінеді.***	***«Құрымдалған ойын» «Мамандықтың бәрі жақсы» Мақсаты: балалар әр түрлі мамандық иелерін біледі.***	***«Құрымдалған ойын» «Буны қай кезде киеді?» Мақсаты: әр жыл мезгілінде қандай киімдер киетінін баяндай алады.***	***«Құрымдалған ойын» Бақша да ма,бау да ма? Мақсаты: Жемістер мен көкөністерді ажырата алады.***
Ертеңгілік жаттығу	**Таңғы жаттығу кешені № 11**				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық (бұдан әрі-ҰІӘ)	**«Психомоторлық жаттығу» Көздеріңді ашыңдар, Кірпіктеріңді көтеріңдер. Беттеріңді жеңіл қимылмен сипаңдар, Бір - біріңе жымиыңдар, Бастарыңды оңға, солға бұрылыңдар,**	**«Психомоторлық жаттығу» «Күлімдеген күн» Күн күлімдеп нұр төкті, Жақсы сөздер нұр септі, Еске сақтап кеңесті, Кел,қосылып айтайық бір-бірімізге..**	**«Психомоторлық жаттығу» «Табиғатпен үндестік» Шеңбер бойлап жүреміз, Әр гүлге көңіл бөлеміз. Сұлулық пен махаббатты**	**«Психомоторлық жаттығу» *«Біз әдепті баламыз»* Әдеп сақтап әманда, Әрбір адал адамға. Жасасаң бір қамқорлық, Қайтарады саған да.**	**«Психомоторлық жаттығу» Көңілденіп күленіп, Бақытты боп жүремін. Бәрін біліп алатын, Мен ақылды баламын.**

	Ауаны жұтыңдар, содан соң жіберіңдер.		**Сезініп өмір сүреміз.**		
Мектепке дейінгі ұйым кестесі бойынша ҰІӘ	**1 - ұйымдастырылған іс-әрекет**				
	1.Дене шынықтыру **Міндеті:** - Допты жоғары, жіптің үстінен лақтыру және екі қолымен, бір қолымен (оң және сол қолын алмастыру) қағып алу **Мақсаты** Көлбеу тақтайға жүгіріп шығу, түсу, биіктегі салмақ түсіру, тірелу нүктесінде тепе-теңдік сақтауға дағдыландыру **Қимыл-қозғалыс ойыны:** «Аңшылар мен қояндар» Қозғалып бара жатқан нысананы «ату» кезіндегі қауіпсіздік ережелерін еске салады. Ойыншылар «аңшылар» мен «қояндарға» бөлінеді. «Аңшылар» сызықтың сыртына тұрады, ал «қояндар» сызықтардың ортасына тұрады. «Аңшылар» доппен «қояндарды» атып алуға тырысады. «Оқ тиген» қояндар ойыннан шығады. Барлық қояндарды атып алған соң командалар орнын ауыстырады	**1.Математика негіздері** **Міндеті:** Тәулік бөліктерінің атауын (кеше, бүгін, ертең) оқиғалардың ретін («алдымен-содан кейін», (бұрын-кейінірек»)анықтау **Шаттық шеңбері:** Ұйқыдан мен тұрғанда. Жолыққан бар жандарға, Ертемен ақ пейілмен. «Қайырлы таң» деймін мен, Күндіз де елді елеймін. «Қайырлы күн»тілеймін, Үйге кешке келемін. Не дерімді білемін, «Кеш жарық» деп кіремін! Балалар, мен сендерге құр қол келген жоқпын, мына шарларды ала келдім. Бұл шарлардың түстері әртүрлі. Бұның ішінде қызықты тапсырмалар жасырынған екен? Біз оны оқу үшін шарларды таңдап аламыз,сосын жарып ішіндегі сұрақтарға жауап береміз. *1.Жұмбақ шешу* Жаңылмастан жетеуі Кезек қызмет етеді. *2* Балалар бір сәт ойланып көрейікші. Бізге жылу	**1.Музыка** **Міндеті** - Ұлттық билердің элементтерін орындау, музыка сипатын би қимылдарында беру. **Мақсаты** Балалардың қазақтың ұлттық ойынына деген қызығушылықтарын арттыру **: Музыка тыңдау:** **«Ақ сиса» (Жаяу Мұса)** **Ән айту:** **«Наурыз тойы» (Т. Мұратов)** **«Көктем» (Д. Гусинцев)** **Музыкалық-ырғақтық қимылдар:** **«Аюлар биі» (Е. Тиличеева) Билер:** **«Қамажай» х.ә. (өңдеген Н. Меңдіғалиев)** **Ойындар, хороводтар:** **«Үйшік» (В. Витлин)** **Музыкалық аспапта ойнау:** **«Сәулем-ай» қазақтың х.ә.** **(өңдеген Б. Далденбай**	**1.Математика негіздері** **Міндеті** Заттарды таразыға салмағы бойынша салыстыруға болатындығы туралы түсінікті бекіту **Мақсаты:** заттарды өлшеу практикалық дағдыларын қалыптастыру **Қай табақша төмен түседі?** Салмағы ауыр ма немесе жеңіл ме? Таразы бойынша қай табақша ауырырақ екенін анықтайды. Кім (не) ауырырақ? Не ауыр – ашықхат па, қарындаш па? Таразы табақшаларын теңестіру үшін не істеу керек? **Тақтамен жұмыс:** – Заттарды таразыға салады. Оларды жапсырады. Заттардың салмағы таразының орналасуына қарай анықталады тең,жеңіл және ауыр. Қандай заттар жеңіл екенін атайды, және де әр жұптағы ауыр затты атайды.	**Сауат ашу негіздері** **Міндеті**: Төрт дыбысты сөздерге дыбыстық талдау жасауды үйретуді жалғастыру **Мақсаты** дыбыстық талдауды жасауды үйретуді жалғастыру Дидактикалық ойын: «Сөз жарыс» Педагог: Балалар, енді «Сөз жарысын» ұйымдастырайық. Мен бір тақырып айтамын сендер сол тақырыпқа байланысты ғана сөздерді буынға бөлулерің қажет. Мысалы: киімдер, гүлдер, сандар т.б. Кім көп сөз айтып, буынға бөлсе, сол жеңімпаз болады (сөз айтып, буынға бөлген балаға жұлдызша беріліп отырады). Жұлдызшаны санау арқылы жеңімпаз анықталады. Дидактикалық ойын: «Қағып ал» – Мен сендерге сөздің бірінші дыбысын айқынырақ айтып, допты лақтырамын. Сендер мен айқынырақ айтқан дыбысты қайталап допты

		сыйлап жарық беріп тұрған не деп ойлайсыңдар? *3.*Заттың санын цифрмен сәйкестендіру (Үлестірмелі материалдармен жұмыс) **4.** 1 жылда неше мезгіл болады? **Тәрбиеші:** Бір тәулікте төрт мезгіл болады. Олар: таңертең, күндіз, кеш, түн деп аталады. - Қараңдаршы таң көкжиектен атып келе жатқан сияқты күн шығып келеді. (жартылай күн). - Таңертең ұйқымыздан тұрып, беті-қолымызды жуамыз. - Күн жылжып толығымен ортаға шығады. - Қараңдаршы, күн бірорындатұрмайды екен, жайлап жылжып келе жатқан сияқты. Күн толық аспанға көтеріліп бізге бар сәулесін шашып тұр. - Міне, бұл кезді біз «түс» дейміз немесе «күндіз» дейміз. Балалар, күнді біз толығымен көріп тұрмыз ба? Күн қайдатұр? Күннің пішіні қандай екен? Ал жиегіндегі күннің шуағы қандай пішінге ұқсас? Балалар күн аспанда нешеу екен? Ал бізге шашатын шуағы аз ба, әлде көппе екен? - Ал күндіз сендер не		**Мысалы:** Сол жақтағы таразыға қарбыз бен қауынды салады, оң жақтағы таразыға – үш-үштен жеміс салады	өзіме лақтырасыңдарМысалы: кққаскыр(қ), ееетік(е), тттүлкі(т), өөөрік(ө), бббалық(б), сссағат(с), аaалқа(а), жжжаз(ж), ммоншақ(м), кққоңыз(қ), кққолшатыр(қ), бббілезік(б), жжжұлдызша(ж), ооотын(о), кққарға(қ), сссазан(с), шшшахмат(ш), тттау(т), ккекерік(к), əəəтеш(ә), ееесек(е), тттүйе(т), мммандарин(м), кққобыз(қ), сссандық(с), тттекемет(т), ееер(е), үүүзеңгі(ү), ааарба(а) т.б. – Қай дыбыстар созып айтылмайды екен. Оларды қандай дыбыстар дейміз?

		істейсіндер? *Сергіту сәті.* Таңертең тұрамын, Бетімді жуамын. Тісімді тазалап, Шашымды тараймын Киімімді киемін, Мен әдепті баламын. - Балалар қараңдаршы күн жылжып төмен түсіп келеді,яғни ұясына батуға жақындап қалыпты. Біз бұл мезгілді «кешкі мезгілі» деп атаймыз. - Балалар біз кешке не істейміз? Ал енді міне күн ұясына батты.Бұл мезгілді «Түн» дейміз. -Түнде аспаннан нені көреміз? Айдың жанында нелер бар? Ал жұлдыздар көппе,әлде аз ба? Олай болса бәріміз тәтті ұйқыда боламыз. - Міне, балалар тәулік бөліктерімен таныстық. **Ойын: Бұл қашан болады?** Педагог балаларға жыл мезгілдеріне байланысты жұмбақтар, тақпақтар оқиды. Балалар жұмбаққа сәйкес жыл мезгілдерін, ауа райы, киімдерді өз ара байланыстырып, карточкаларды орналастырады. Әр бала			

		өзінің жауаптарын дәлелдейді. **Мысалы:** Қыста ауа райы суық және қарлы, адамдар жылы киінеді.			

Үзіліс: Жүгіруге арналған ойындар «Торғайларп мен мысық»

Сюжеті-рөлдік ойын Тақырыбы : «Хайуанбақ » Мақсаты: Ойын сюжетіне байланысты бірнеше топшаларға бөлініп,ойын аяқталған соң бір ұжымға жинала білу дағдысын қалыптастыру . Хайуанбақ жұмыскерлелерінің еңбектерін ,негізгі мамандықтарды түсініп: хайуанбақ директоры , мал дәрігері ,жол сілтеуші ,асхана жұмыскерлері ,топжорықшы аңдарға қызмет етудін негізгі жұмысымен таныстыру . Жағдаят: Хауанбаққа билет алу, Хайуанбақ жоспарымен танысу,жол жүру көлігін таңдау , Хауанбаққа топ жорық, жануарларды тамақтандыруды қадағалау, жинастыру,Дем алыс аланы. Орман тұрғындары сырқатанып қалды . Дәрігер Айболитқа хат жолдау, дәрігер Айболтын жолындағы кедергілер , Аңлардын сауығуы. Тәрбиешінің іс-әрекеті . Хайуанбақ директоры рөлінде аңдарға қорек керектігін,қамауды жөндеп,мал дәрігерін шақыруды ескереді, Балаларға дәрі-дәрмек жинап дәрігер Айболитқа хат жазуға көмектеседі Балалардың іс-әректі . хайуанбақ бойынша топжорық жүргізіп хайуанатар жайында әңгімелейді . Күзетші қамауларды тексеріп,келушілерге аңдарға қорек беруге болмайтындығын ескереді ,хайуанбақты	*Сюжеті-рөлдік ойын* Тақырыбы : «Сақтау қызметі» *(қайталау)* Мақсаты : Әлуметтік шығармашылық орта қалыптастыру ,ойынын сюжетіне байланысты топтарға бөлініп,ойын аяқталған соң бір ұжымға жинала білу әдетін қалыптастыру .Сақтау қызметкерлерінің жұмыстары,олардың күтпеген жағдай туғанда қажетілігі жайында түсінігін молайту .Балалардың сөйлеу тілін дамыту Жағдаят: Дабыл бойынша шақыру, Жағдай болған жерді қарап,сақтау қызметкерлерін бірнеше топтарға бөлу, Арнайы техникалық құрал жабдықты пайдалану, Жазғырылғандарды құтқару Алғашы медециналық көмек көрсету , Жағдай болған жерге керекті жабдықтарды жеткізу ; Тәрбиешінің іс-әрекеті . ТЖМ басшысы рөлінде жағдай болған жерге шығар алдында арнайы құрал-жабдықты естеріне түсіртіп,арнайы үйретілген иттермен бағыттаушыларды,жедел жәрдемді шақырады Балалардың іс-әректі . Сақтау қызметі диспетчер сызба бойынша жағдай боған жерде жанатын қызыл оттшаларды бақылап ,желі бойынша , қандай сақтау қыдметінін жұмыс атқаратынын қадағалайды ТЖМ әр түрлі жағдайдада ,әр уақыта ауа райы болжамына да қарамай қызмет көрсетеді,адамдарды табу үшін иттермен жұмыс істейді . Арнайы техника жүргізушісі зардап шекендері тамақ киімен қамтамасыз етеді . Өртен сақтандыру қызметі өртті болдырмайды .Жедел жәрдем науқасттын шақыру бойынша қызмет көрсетеді Фотоға түсірушілер ТЖМ мен жағдай болған жерді фотаға түсіреді.	*Сюжеті-рөлдік ойын* Тақырыбы : «Мұражай» *(қайталау)* Мақсаты : Балаларды өз бетерінше рөлдерге бөлініп әрекет ету әдетін қалыптастыру Ойында қоғамдық өмірдін көріністерін, мәдениеті ортада ұстамдылықты көрсете білу ,бір-біріне мейрімен қарауға үйретіп . Ойын барысында әңгімелесіп,сұрақ коя білуге ,өз іс-әрекетерін көрсете білуге үйрету Жағдаят: Мұражайға баруға дайындалу ; Жол сілтемелерді қарау; Мұражайды таңдау; Экспозицияларды хаттау, Топ жорык , Жаңалау шеберханасы. Тәрбиешінің іс-әрекеті: Мұражай директоры рөлінде мұражай мен жұмыскерлерді басқарады. Балалардың іс-әректі . Кассир билетерді сатады жолсілтемелерді үлестіреді , Мұражай жұмыскерлері экспонатарды тандап паспортар жасайды , экспозицияны хаттайды ю Суретшілер мұражайдын ашылу жарнамасын жасап, Өңдеушілер ескі экспонатарды жөндейді Топ жорықшы мұражай бойынша келушілерді сүймелдеп экспонатар жайында әңгімелейді Келушілер билеттер сатып алып,бағдарламамен танысып ,экспонатарды қарап сұрақ Дүнгіршек жұмысшысы фотосуреттер,открыткалармен өнер альбомдарын сатады . Жүргізушілер экспонатарды әеліп ,көлікті қадағалайды.

<table>
<tr>
<td colspan="2">күзетеді
Жұмыскерлер жұмыс күнінің аяғында аңдармен мейірімді сөйлесіп,дәрумендер береді ,Кассир билеттер мен жол сілтемелерді сатып хайуанбакта жана аңдар пайда болғаның ескереді
Дәрігер Айболит аңдар жанбырдан кейін сырқатанып қалғанын естіп көмекке келеді,жолда кедергілер кездеседі жаңбырдан соң көл тасыпты ,айналып кліп көмек көрсетеді Аңдар суығады
 </td>
<td colspan="2"> </td>
<td colspan="2"> </td>
</tr>
<tr>
<td colspan="6">2 - ұйымдастырылған іс-әрекет</td>
</tr>
<tr>
<td></td>
<td>2.Сауат ашу негіздері
Міндеті -Сөйлем туралы алған білімдерін пысықтау
Мақсаты сөйлем туралы алған білімдерін пысықтау

Дидактикалық жаттығу:
«Сөйлемге қажетті сөзді қос»
– Мен сендерге бір сөзі жетпейтін сөйлем айтамын, ал сендер сөйлем дұрыс құрылу
үшін, мағынасы бойынша келетін сөз қосуларың керек.
Мысалы:
Әкем балғамен шегені ... (шегеледі).
Әжем шұлық ... (тоқыды).
Көбелек гүлге ... (қонды).</td>
<td>2.Қазақ тілі
Міндеті: -Ауызекі сөйлеуді қарым-қатынас құралы ретінде дамыту
Мақсаты мәдениетті, сыпайы сөйлеуге тәрбиелеу
Түсіндірме жұмыс:
Тақтаға дүкеннің, сөрелердегі заттар, дүкенші суреттері ілінеді.

Сюжеттік ойын: «Дүкен»
Балалар кезекпен дүкенге келеді. Педагог – сатушы.
Диалог үлгісі:
– Сәлеметсіз бе!
– Сәлеметсіз бе!
– Кесе беріңізші.
– Қандай кесе?
– Үлкен, екі жасыл кесе.</td>
<td>2.Сауат ашу негіздері
Міндеті: Сөйлем құрау және сөйлемді толықтыру, өз ойларын толық жеткізе білу дағдыларын жетілдіру
Мақсаты сөйлем туралы алған білімдерін пысықтау

Дидактикалық ойын:
«Сөйлемді толықтыр»
Мақсаты: Сурет бойынша сөйлемдерді құрауға, жай сөйлемдерді толықтыруға үйрету.
Көрнекілігі «Аулада» тақырыбындағы мазмұнды сурет.
Мазмұны: педагог</td>
<td>2.Дене шынықтыру
Міндеті: -Допты қабырғаға лақтыру және екі қолымен қағып алу
Мақсаты Заттардың арасымен дұрыс жүгіруді жалғастыру. Өз денесін басқаруды, арқаннан ұстап салбырап тұруды, ептілік, өз бетімен әрекет ету, күштілікті дамыту.

«Ең сақ кім екен?»
Текшелерге көтеріп қойылған сырықтардың астынан түрлі әдіспен (шынтақтап жорғалап, еңбектеп, шалқалап жатып) залдың бір жағынан екінші жағына дейін өту.</td>
<td>2.Музыка
Міндеті: - Жаңалықты, жақсылықты музыка тілімен сезінуді үйрету
Мақсаты Жаңалықты, жақсылықты музыка тілімен сезінуді үйрету

Музыка тыңдау:
«Бұлбұл» (Д. Нұрпейісова)
Ән айту:
«Қайырлы таң» (Е. Өміров)
«Наурыз тойы» (Т. Мұратов)
Музыкалық-ырғақтық қимылдар:
«Жеңіл би» (Т. Ломова)
Билер:
«Қоян биі» (В. Питерцев)
Ойындар, хороводтар:
«Төлдер» (Д. Ботбаев)</td>
</tr>
</table>

	Бағдаршамда қызыл түс (жанды). Құрылысшы кірпіш (қалады). Дәрігер науқасты (емдеді) Атам газет (оқыды) Балалар далада (ойнады) Әпкем ыдысты (жуды) Ағай күй (тартты).	– Міне, кесе алыңыз. – Рақмет. Сау болыңыз. – Сау болыңыз. Үлгі бойынша балалар кезекпен ойнайды	балаларға суретті көрсетіп, жай сөйлемді құрап айтады, мысалы: Әсем ойнап жүр. Балалар сөйлемді қайталап, бір-екі сөзді қосып айтады, мысалы: Әсем аулада ойнап жүр. Келесі бала тағы бір-екі сөзді қосады. Әсем аулада досымен ойнап жүр.	**Түрлі әдіспен (шынтақтап жорғалап, еңбектеп, шалқалап жатып) залдың бір жағынан екінші жағына дейін өтеді. Сырықтың биіктігіне қарай тиімді әдісті таңдайды.**	Музыкалық аспапта ойнау «Латыш полькасы» (М. Раухвергер)

Үзіліс: Жүгіруге арналған ойындар « Көбелектер бақалар»

Ойын: «Алыптар мен ергежейлілер»
Мақсаты: Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын , бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру балаларды салауатты өмір салтына тәрбиелеу. **Ойынның шарты:** Арнайы сызықпен қоршаған ойын алаңында балалар жүгіріп ойнап жүреді. "Алыптар" мен "қуғыншымын" қолын жоғары көтереді де өзіне ең жақын жүрген ойыншыны қуа жөнеледі, "ергежейлілер" жүгіреді.
Ұсыныс: Егер қуып жетсе, екеуі орын ауыстырып, жаңа қуғыншы, ойынды әрі қарай жалғастырады.

Ойын: « Көбелектер бақалар»
Мақсаты: Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын , бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Жәндіктерге қамқорлық көрсете білуге тәрбиелеу.
Ойын барысы: Батпақтың шекарасы төртбұрышты етіп белгіленеді. Мұнда бақалар өмір сүреді. Гүлдерге көбелектер ұшып келіп қонады. Ұлдар бақа сияқты секіреді, қыздар көбелектер сияқты ұшады.
Ұсыныс: ойында көбелектер, бақалар болып балалар ойынаушылар қатысады, тәрбиеші де қатысады.

3 - ұйымдастырылған іс-әрекет					
	3.Математика негіздері **Міндеті:** Заттарды өлшеу практикалық дағдыларын қалыптастыру **Мақсаты** заттарды өлшеу практикалық дағдыларын қалыптастыру. Топтық практикалық жұмыс. Таразымен жұмыс. Заттарды салмағы бойынша салыстыру. Балаларға жұптарға бөлініп, үстелдерге өту ұсынылады. Жұптағы бір бала таразы табақшасына бір затты салады, екінші бала екінші затты салады, заттардың салмағы әртүрлі. Бұл тапсырманы қолда бар материалдардан таразы жасап, орындауға болады. Мысалы, қорап, пенал т.б заттарды тірек ретінде алып үстіне сызғышты орнатады. Салмақтары жеңіл және ауыр екі ойыншықды ойластырған таразының екі жағына салады. Балаларға әртүрлі таразы үлгілерін көрсетеді. 3–5 баладан кезек-кезек шықырып, оларға әртүрлі заттардың жұптарын өлшеуді ұсынады. Тапсырманы орындайды. Балалар заттардың жұптарын өздігінен өлшейді. Балалар «жеңіл», «ауыр»	**3.Көркем әдебиет** **Міндеті:** Айналасында болып жатқан оқиғаларға өзінің көзқарасын білдіруге құлшынысын дамыту **Мақсаты:** ауыз әдебиеті шығармалары негізінде салт-дәстүр туралы түсінік беру Суретте не бейнеленген? Досыңмен сурет бойынша рөлдік диалог құр. 2. Наурыз күні айтылатын тілекті жаттап ал. Ақ мол болсын! Қайда барсаң, жол болсын! Ақ мол болсын! – сүт, айран мол, тоқшылық болсын деген мағынада. Қайда барсаң, жол болсын! – жолаушыға ақ жол тілеу. 3. Наурызкөжеге қосылмайтын нәрсені қоршап сыз	**3.Дене шынықтыру** **Міндеті:**.Допты бір қатарға қойылған заттардың арасымен домалату **Мақсаты -** Заттардың арасымен дұрыс жүгіруді жалғастыру. Өз денесін басқаруды, арқаннан ұстап салбырап тұруды,ептілік, өз бетімен әрекет ету, күштілікті дамыту. **Текшелер мен сырық (ұзын ағаштармен) орындалатын негізгі қимылдарды орындау. Қауіпсіздік ережелерін еске саламыз: бір-біріне қарама-қарсы жүруге болмайды.** **Секірулер: сырықты жалғыз аяқпен секіріп, ілгері қарай айналып жүру. Секіргенде аяқтың басымен итеріліп, аяқтың басына қайта түсу.**	**3.Сөйлеуді дамыту** **Міндеті:** - Бақылаулар мен суреттер бойынша сипаттау және хабарлау әңгімелерін құрастыру **Мақсаты** . Ертегіні мазмұны бойынша әңгімелету. **Ертегі.** «Қасқыр мен түлкі» (Педагог «Қасқыр мен түлкі» ертегісін оқып береді. Мазмұнын айтып түсіндіреді. Сонан соң ұл балаларға қасқырдың, қыздарға түлкінің сөзін қайталауды ұсынады) Ертеде бір Қасқыр мен Түлкі дос болыпты. Екеуі келе жатып жол үстінен бір кесек ет көреді. Екеуінің де жегісі келіпті. Қасқыр Түлкіге: –Сен жей ғой, досым, – депті. Түлкі арсаландап: –Менің аузым ораза ғой, сен-ақ жей ғой, – депті. Қасқыр етті жейін деп тұмсығын соза бергенде мойнын қақпан қауып алып, ет ұшып кетіпті. Түлкі етті қағып алып жеп қойыпты. Қасқыр: –Ей, досым-ау, сенің аузың ораза емес пе еді?	**3.Көркем әдебиет** **Міндеті:** Сахналық қойылымдарға қатысуға баулу **Мақсаты ертегіні мазмұндау арқылы театр мәдениетіне баулу.** **Ол ертегі «Көктемнің сәні» деп аталады.** Ертегі – әдеби жанрдың бір түрі екенін естеріне түсіру. Ертегі кейіпкерлерін салыстырып сипаттайды. Ертегінің өлеңнен айырмашылығы – ертегіні ойдан, қиялдан шығарады. Балаларға ертегіні толық оқып беріп, мазмұнын түсіндіреді Ертегі мазмұны бойынша сұрақтар – Ертегі қалай аталады? Ертегі не туралы? – Арыстан аңдарды не үшін шақырды? – Қандай аңдар жиналды? – Арыстан қандай сұрақ қойды?

	сөздерін қолдана отырып, өздерінің іс-әрекетін түсіндіреді.				– десе, Түлкі: –Оразам сенің мойныңа түсті ғой, – деп зыта жөнелітті.	– Аңдар не деп жауап берді? – Елік дұрыс айтты ма? Көктемнің сәні деген – гүлдер, көбелектер, алғашқы ұшып келген құстар, күннің жылуы, мөлдір су, көкмайса шөп.

Үзіліс: «. Секіруге арналған ойындар «Кесіртке»ойыны

Артикулыциялық жаттығулар.
Балықтар
Кіп-кішкентай балықтар өзенде жүзеді,
Үп-үлкен ағаш жағада жатты,
Балық: «Мына жерде сүңгу оңай»- деп
Екіншісі «Жоқ, бұл жер терең»- деді,
Ал үшіншісі «Менің ұйқым келіп тұр»- деп,
Ал төртіншісі тоңа бастады,
Ал бесіншісі «Мында қолтырауын»- деп айғайлады,
-Жүзіндер мына жерден,
Әйтпесе жұтып қояды!

«Тіс щеткасымен ойын» жаттығу.
Ойын шарты: Балаларға тіс щеткалары таратылады. Щеткаларды бір-бірден алып саусақ ұштарына койып, үйкелеп массаж жасайды. Бұл ойын балалардың миын дамытады, тілдерін дамытады, зейінің тұрақтандырады, кол белсендігін, икемділігін арттырады.

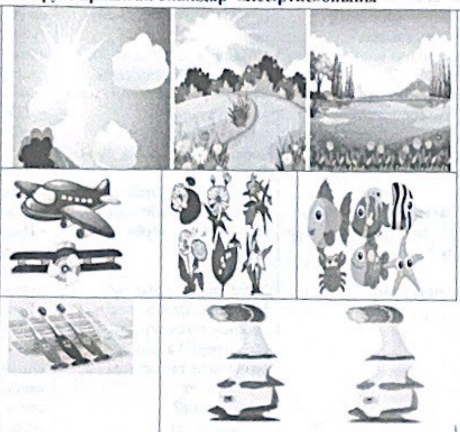

Ойын «Жоғарыда–төменде, биік-аласа»
Мақсаты: кеңістікті бағдарлауға дағдыландыру
Жасы: 5-6 жас аралығы
Қажетті заттар: Көгілдір аспан, жасыл алқап, өзен бейнеленген сюжетті суретті плакат тақтада. Қорапта ұшақтың, құстар түрлері, балық түрлері, аңдар түрлері катырма кағаздан жасалған.
Ойын барысы: Тақтаға бір бала шығып қораптағы бір бейнені алып, атын атап, орынын анықтап сюжетті суретке іледі. Мысалы: Ұшақ жоғарыда-аспанда ұшады, балық төменде-су ішінде жүзеді, - деп сипаттап айту керек.

4 - ұйымдастырылған іс-әрекет

	4.Сөйлеуді дамыту **Міндеті** Негізгі ойды дұрыс жеткізе білу, монологты байланыстырып құра білу, әңгімені бірізді айту **Мақсаты:** Балаларды ертегіні рөлдерге бөліп сахналату арқылы әртістік кабілеттерін дамыту. -Күшік пен мысық ертегісін есімізге түсірейік. –Енді осы ертегіні рөлдерге бөліп сахналайық (атрибуттарын кигізу). Марғау мысықтың баласы екенін түсіндіреді. **Дидактикалық ойын:** «Ертегі кейіпкерлерін құрастырып жүрісін сал». **Ойын шарты:** Ертегі кейіпкерлерінің жүрісін салады.	**4.Шығармашылық бейнелеу әрекеті** **Міндеті:** - балалардың ұлу туралы білімдерін жетілдіру -- Мүсіндеудің әртүрлі әдістерін колдану: құрылымдық (жеке бөліктерден) және мүсіндік -катпарланып бүктелген кағаздан бірдей бірнеше пішіндерді және екіге бүктелген кағаздан симметриялы пішіндегі заттарды кию -Шығармашылық қиялды дамыту, көрнекілікке сүйене отырып, елестетуі, ойлауы бойынша қолдан бұйымдар жасай білу **Мақсаты**-ұлудың суретін салу,мүсіндеу,жапсыру,құрастыру **Топтық жұмыс**	**4.Қазақ тілі** **Міндеті -** -Ауызекі сөйлеуді қарым-қатынас құралы ретінде дамыту **Мақсаты** азық-түліктің қазақша атауларымен таныстыру. **Дидактикалық ойын:** **«Сиқырлы дорба», ішінде** азық түлік (суреттер нан, сүт, май) бар. Сиқырлы дорбада не бар? Балалар дорбадан таныс азық түлікті (нан, сүт, май) алады, атайды. – Сиқырлы дорбаны көрейік, тағы не бар екен. Ол үшін дорбамызды сиқырлайық, дорба туралы жақсы сөздер айтыңдар: Дорба әдемі, дорба жақсы. 1, 2, 3, 4, 5 5, 4, 3, 2, 1 Міне, дорба ашылды! Педагог дорбаның екінші түбінен тағамдарды (суреттерді) алып, жаңа сөздермен таныстырады. Мынау – ет. – Мынау не? – Мынау – ет. – Мынау – жұмыртқа. Жұ-мырт-қа. – Мынау не? – Мынау – жұмыртқа. – Жұмыртқа – тағам. – Жұмыртқа – ... (тағам) – Мынау – ірімшік. І-рім-	**4.Қоршаған орта** **Міндеті:** Қазақстанның тұңғыш ғарышкерлері Тоқтар Әубәкіров, Талғат Мұсабаевті білу, оларды құрметтеу **Мақсаты** Ғарыш, ғарышкер туралы түсініктерін қалыптастыру және мағлұмат беру. Балалардың сөздік қорларын байыту, 12-ші сәуір ғарышкерлер күні туралы түсінік беру, айналаны қоршаған орта жайында білімдерін кеңейту, үлкендердің еңбегін бағалай білуге тәрбиелеу. Сәуір айында қандай мереке бар, естеріңе түсіріңдерші? - Иә, бұл сәуір айында үлкен мереке бар. Ол – ғарышкерлер күні деп аталады. - Балалар аспаннан нелерді көруге болады? Әңгімемізді бастамас бұрын, мен сендермен мамандықтар жайында әңгімелескім келеді. Балалар, айтыңдаршы, сендер қандай мамандық түрлерін білесіңдер? (балалардың жауабы) Тәрбиеші: - Дұрыс айтасыңдар Мұғалім, дәрігер,	**4.Қоршаған орта** Міндеті: Қазақстан Республикасының Президенті, оның халық үшін атқаратын қызметінің маңыздылығын түсіну Мақсаты Балаларға Нұрсұлтан Әбішұлы Назарбаевтың Тұңғыш президент екені туралы әңгімелеу, түсіндіру. Жарайсыңдар балалар! Ендеше бүгінгі сабағымызда Еліміздің тұңғыш президенті жайында айтамыз. Тақтаға қараңдаршы, мына суретте кім бейнеленген? Балалар: - Нұрсұлтан Назарбаев! Тәрбиеші: - Дұрыс, Нұрсұлтан Әбішұлы Назарбаев. Ал, балалар ол кім екенін білесіңдер ме? Балалар: Ол біздің президентіміз! - Дұрыс, балалар! Ол Қазақстан Республикасының тұңғыш президенті. Мақсатына жету үшін алдағы, Әубастан-ақ, дұрыс жолды таңдады. Сол азамат Нұрсұлтаның емес пе,

			шік. – Мынау не? – Мынау – ірімшік. – Ірімшік дәмді. – Ірімшік дәмді ме? – Ірімшік дәмді. – Ірімшік – тағам. – Ірімшік не? – Ірімшік – тағам. – Мынау – қант – Мынау не? – Мынау – қант.	құрылысшы, жүргізуші, өрт сөндіруші, дүкенші, шаштараз тағы басқа көп мамандар бар екен. Әрбір мамандық аламзатка өте қажет екен. Мысалы: дәрігер-адамдарды емдейді, мұғалім-балаларды оқытады, жүргізуші – көліктер жүргізеді, өрт сөндіруші – өрт сөндіреді. Ал бүгін біз сендермен тағы бір маман түрімен танысамыз – бұл ғарышкер - Ғарышкерлер дегеніміз кімдер? - Ғарышкерлер дегеніміз – олар ғарышқа, аспан әлеміне ұшатын адамдар Ойын: «Жұлдызды аспан әлемін құрастыру» Ойын шарты: балалардың алдына аспанд аболатын және жерде болатын денелердің арасынан тек аспанда болатын денелерді табу. Мысалы: гүл жерде, ай аспанда т.б. Үлестірмелі материалмен жұмыс: «Зымыран құрастыру Әртүрлі геометриялық фигуралардан зымыран құрастыру. Зымыран туралы әңгімелеу	Орындаған бабалардың арманын Күн өткен сайын құлпырып, Жайнадың гүлдей Астана, Елорда – менің Астанам, Елорда-менің бас қалам
Серуенге дайындық	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету

Серуен	**Сәуір** **Серуен-Бақылау №3** **Бақылау: Мойыл бұтасын бақылау** *Мақсаты:* — Бұталар туралы білімдерін молайту; — Бақылай, зерттей білу қабылеттерін дамыту, — Табиғатты аялауға, қорғауға тәрбиелеу *Бақылау барысы* **Тәрбиеші әңгімесі:** Мойыл әрі дәрілік, әрі сәндік өсімдік. Мойыл гүлдеген кезде әдемілігімен көздің жауын алып, хош иісі мұрыныңды жарады. Мойыл мамыр, маусым айларында гүлдейді, ал, жемісі тамыз, қыркүйек айларында піседі. Қоңыр күзде мойылдың жемістері өте дәмді болады. Жаңа піскен жидектерінен қант қосып тәтті сусындар мен кисельдер жасайды. Сол сияқты мойыл жидектерінің емдік қасиеті де өте жоғары. Одан жасалған дәрілермен іш ауруларын, көз ауруларын, безгек ауруларын емдейді. Сондықтан да мойылды кеспей, сындырмай сақтаған жөн. Мойыл гүлдері өте әдемі болғанмен, оның гүл шоғын көп етіп алсаңыз	**Сәуір** **Серуен-Бақылау №4** **Бақылау: Тастарды бақылау** *Мақсаты: тастардың әртүрлілігімен және олардың қасиеттерімен таныстыру.* *Бақылау барысы* Балабақша ауласындағы ойын алаңындағы бір ағаштың түбіне әртүрлі тастар салынған қапшықты тығу. Қапшық тығылған ағашты суреттеп айту. Қапшық табылғаннан кейін балалармен әңгіме өткізу Тастар әртүрлі болады. Оларды жәй тас деп айтуға болмайды, себебі әр тастың өз ерекшелігі болады. Кейбір тастар бағалы, ал жәй тастардың да пайдасы өте көп. Сұрақтар: *Тастардың қандай түрлерін білесіңдер? *Асыл тастарды не үшін пайдаланады? *Жәй тастарды қай жерде, не үшін пайдаланады? *Гранит, мрамор тастарды көрген жерлерің бар ма, оларды не үшін пайдаланады? Тәрбиеші балалар жауабын толықтырып, түсіндіреді. *Балабақша ауласында, ғимарат құрлысында	**Сәуір** **Серуен-Бақылау №5** **Бақылау: Бұлттарды бақылау** **Мақсаты**: *өлі табиғат құбылыстары туралы білімдерін тиянақтау, табиғатты бақылауға деген қызығушылықтарын арттыру.* *Бақылау барысы.* *Көркем сөз. «Бұлт»* *Ө. Ақыпбекұлы* *Бұлттың қайда тұрағы?* *Біле алмадым мұны әлі.* *Білерім көк аспанның,* *Бұлт-көшпелі бұлағы.* Тәрбиеші сұрақтары. ♦Бұлт дегеніміз не? ♦Бұлттардың түсі қандай болады? ♦Бұлттар неден тұрады? *(сан жетпейтін су тамшыларынан немесе мұз түйіршіктерінен.)* ♦ бұлттардың қандай түрлерін білесіңдер? *(түйдек бұлттар, шарбы бұлттар, қат-қабат бұлттар, түнерген найзағайлы бұлттар)* ♦ Неге түйдек бұлттар дейміз? (олар аспанда түйдек-түйдек болып тұрады) ♦ Шарбы бұлттар неге ұқсады? (ақ ұлпаға, мамыққа, жақсылап аңғарып қарасаң олардан таныс бейнелерді көруге	**Сәуір** **Серуен-Бақылау №6** **Бақылау: Желді бақылау** *Мақсаты:* *- жел туралы түсініктерін бекіту;* *- жел түрлерін есте сақтау.* *Бақылау барысы* Тәрбиеші балаларға жұмбақ жасырады: Ағаштарды шайқайды, Көзге көрінбейді. Шарлағанда сай-сайды, Бір сәт ерінбейді. (жел) Тәрбиеші балаларға айналаны бақылауға, ағаш бұтақтары қалай шайқалып тұрғанын байқауға ұсынады. Сұрақтар қояды: ♦ Желдің қандай түрлері болады? ♦ Жел неге соғады? Атмосферада ауа әртүрлі қызады: жылы ауа жеңіл болады, сондықтан жоғары көтеріледі, ал, суық ауа ауыр болады, ол төмен тартылады. Осыдан ауада қозғалыс пайда болады. Желдің күші жылы және суық ауаның температурасының айырмашылығына байланысты. Ауа массасы барынша тез қозғалған сайын, желдің күші де соншалықты қатты болады. Желдің бағытын анықтаумен айналысатын	**Сәуір** **Серуен-Бақылау №7** **Бақылау: Сутоғанды бақылау** *Мақсаты: мұздың қасиеттері туралы білімдерін тиянақтау.* *Бақылау барысы* Күн өткен сайын көктем қысты ысырып, өз жылуын алып келуде. Көктемнің ең бірінші жеңісі-жерді жібітеді. Алдымен қары еріген алаңқайлар пайда болады, өгей шөптер өсіп шығады. ал, екінші жеңісі-өзен-көлдердің ери бастауы. Жердегі, қар үйінділеріндегі қарлар еріп, сай-саланы қуалап, өзенге барып құяды. Өзен сулары көтеріліп, мұзды жарады. Жарылған мұздар ағыспен бір-біріне соқтығады. Мұздар жарылып, өзендер арнасынан асқан кезде ауа температурасы кенет төмендейді. Ал, сутоғандардағы мұздар ұзақ уақыт тұрады. Себебі онда ағыс жоқ, су қозғалмайды. Бұл жерде мұздар жарылмайды, біртіндеп ериді.

	басыңыз ауырады, егер өте қызықсаңыз, бұтасын сындырмай ғана, екі-үш гүлін пышақпен кесіп алып, суға салып қойсаңыз, сол да жеткілікті болады. Мойылды өзіңіз де сындырмаңыз, өзгеге де жол бермеңіз. Балаларға сұрақтар ♦ Мойыл ағашы қай уақытта гүлдейді? ♦ Мойылдың жемістері қай уақытта піседі? ♦ Мойыл жидектерінен не жасайды? ♦ Мойылдың басқа қандай қасиеті бар? ♦ Бұл ағашты не үшін сақтауымыз керек? **Еңбек** Үлкендерге ағаш отырғызуға көмектесу *Мақсаты: ағаш отырғызу және оны өсіруге деген ынталарын ояту, табиғатты көркейтуге тәрбиелеу.*	тастар бар ма? **Зерттеу жұмысы** Балабақша ауласынан түсі, көлемі әртүрлі тастарды тауып, жинау. **Еңбек** Ұжымдық жұмыс, балабақша аумағын тазалау *Мақсаты: ұжыммен бірлесе жұмыс істеуге,бастаған істі аяқтауға, біткен іске қуануға тәрбиелеу.*	болады) ♦ Ең үлкен бұлттар қай бұлттар? (түнерген найзағайлы бұлттар) ♦ Қандай бұлттар жаңбыр әкеледі? (түйдек бұлттар, түнерген бұлттар) ♦Бұлттар неліктен аспанда жүреді? (оларды жел қуады) **Зерттеу жұмысы** Аспандағы қандай бұлттар екенін анықтау Бір нәрсеге (өлі және тірі табиғатқа жататын) ұқсайтын бұлттарды табу **Еңбек** Аланды егу жұмыстарына дайындау; қоқыстарды жинау, сыпыру *Мақсаты: бірлесе жұмыс істеуге деген ынталарын қалыптастыру.*	адамдарды метеорологтар және синоптиктер деп атайды. ♦Барынша қатты желдердің атын ата? *(дауыл, құйын, бұрқасын, боран.)* ♦ Әлсіз желді қалай атайды?(«самал жел» деп атайды) ♦Желдің ізін көруге болады ма? **Зерттеу жұмысы** Компас арқылы желдің бағытын анықтау Флюгердің көмегімен желдің күшін анықтау **Еңбек** Гүл өсіретін (клумба) аланды дайындау *Мақсаты: бірлесе жұмыс істей білу дағдыларын бекіту, жұмысты бар ынтасымен орындау.*	**Зерттеу жұмысы.** Сутоғандағы мұздың қалыңдығын мұз өлшегіш құралмен өлшеу. Тоған бетіндегі мұздың еруін бақылау **Еңбек** Ауланы қоқыстан, сынған бұталардан тазалау *Мақсаты: үлкендерге көмектесуге деген ынталарын тәрбиелеу*
Серуеннен оралу	Балалардың ұйымшылдықпен топқа оралуы киімдерін шешіп шкафтарына орналастыру	Балалардың ұйымшылдықпен топқа оралуы киімдерін шешіп шкафтарына орналастыру	Балалардың ұйымшылдықпен топқа оралуы киімдерін шешіп шкафтарына орналастыру	Балалардың ұйымшылдықпен топқа оралуы киімдерін шешіп шкафтарына орналастыру	Балалардың ұйымшылдықпен топқа оралуы киімдерін шешіп шкафтарына орналастыру
Балалармен жеке жұмыс	***Жеке баламен жұмыс:*** **Мақсаты:** балаларға сурет оқу қызметі бойынша қарандашты	***Жеке баламен жұмыс:*** **Мақсаты:**сөздерді дұрыс айтуды үйрету	***Жеке баламен жұмыс:*** **Мақсаты:** Өлең, тақпақтар жаттату	***Жеке баламен жұмыс:*** **Мақсаты:** Балалармен қарым -қатынаста болуын дағдыландыру	***Жеке баламен жұмыс:*** **Мақсаты:** Балалардың есте сақтау қасиеттерін арттыру үшін,

	дұрыс ұстауға үйрету.				балаларға тақпақ жаттату
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды, үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітап-тарды қарау және басқалар)	Қимылды ойын «Біздің аулада не өседі?» Мақсаты: ағаштар аттарын есте сақтауларын тиянақтау, аталған жерге тез жетуге, тез ойлауға, тез шешім қабылдауға баулу Жаттығу ойыны Қимылдарын дамыту Мақсаты: доп лақтыруға жаттықтыру Мақал-мәтел -Бір тал кессең, он тал ек.	Қимылды ойын «Бәйге» Мақсаты: нысанаға тез жетуге деген құлшыныстарын, жеңіске деген құштарлықтарын арттыру Жаттығу ойыны Қозғалыстарын дамыту Мақсаты: секіргіш жіппен секіруге жаттықтыру.	Қимылды ойын «Қасқыр қақпан» Мақсаты: ойын ережесін түсініп, шартын сақтап ойнауға, епті лікке, алғырлыққа баулу Жеке жұмыс Математикалық жаттығулар. Мақсаты: тақ және жұп сандарды санай білу дағдыларын жетілдіру. Халық болжамы: Ерте көктемде найзағай ойнап, күн күркіремесе, жаз құрғақ болады	Қимылды ойын «Кім жылдам?» Мақсаты: жүгіруге жаттықтыру, жылдамдықтарын дамыту Жаттығу ойыны: Бір-біріне доп лақтыру Мақсаты: қозғалыс координацияларын дамыту Халық болжамы: Өрмекші бұрышқа тығылса, жел болады.	**Қимылды ойын «Қасқыр қақпан» Мақсаты: —белгі бойынша әрекет етуге үйрету; —ойын шартын сақтап ойнауға баулу; Жаттығу ойыны Ұзындыққа секіру. Мақсаты: ұзындыққа секіруге жаттықтыру.**
Балалардың үйге қайтуы	***Ата –аналарға кеңес*** Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыныз бен бірге бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейірімді болса мектепке келген күннен бастап – ақ үйреніп кететіне сеніңіз.	***Ата –аналарға кеңес*** Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыныз бен бірге бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейірімді болса мектепке келген күннен бастап – ақ үйреніп кететіне сеніңіз	***Ата –аналарға кеңес*** - үйдегі жағдайда баланың өзіне - өзі қызмет етудің алғы шарттарына үйрете беріңіз: жуыну, қолын сүрту, шешіну, өз бетімен тамақтану, тамақ ішкенде қасықты пайдалану, горшокқа сұрану. Киімдері міндетті түрде өзіне ыңғайлы болуы шарт: шалбар не болмаса шорты замоксыз, белдеушесіз.	***Ата –аналарға кеңес*** Егер Сіздің балаңыз көпшіл, өз-жақындарыныз бен бірге бөтен адамдарды жатырқамаса, ойын кезінде өздігімен ойнай білсе, мінезі ашық, өз құрдастарымен мейірімді болса мектепке келген күннен бастап – ақ үйреніп кететіне сеніңіз	***Ата –аналарға кеңес*** - баламен жағымды эмоционалдық жағдайлар жасау қажет, ол көбіне ата – ана жағынан болуы қажет, мектеп туралы, оның өзіне керектігін түсіндіріп балаңызды сүйіп, аймалап, жиі оған өз мейірімінізді көрсетіңіз. Балаңыздың көзінше мектеп туралы өзіңізді толғандыратын мәселені айтудан аулақ болыңыз.

Бекітемін ______

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы : Еңбекту атындағы ЖОББМ
Сынып\топ: Мектепалды даярлық
Балалардың жасы 5 жас
Жоспардың құрылу кезеңі 11-апта 10 –14 сәуір 2022-2023 оқу жылы

Күн тәртібі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	Балаларды көтеріңкі көңіл-күймен қарсы алу. Балалар үшін жайлы жағдай жасау. Балаларға тәрбиешінің толық аты - жөнін атап сәлемдесуді үйрету. Баланың бүгінгі көңіл күйі, оны не қызықтыратыны туралы сұрау, баланы жеке пікірін білдіруге тарту, бүгінгі ауа райы туралы балалардың ойын білу				
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдеріменкеңес ,әңгімелесу	**Ата-аналармен әңгіме:** Балалардың тазалығы жөнінде кеңес беру	**Ата-аналармен әңгіме:** Ата- аналарға балаларын ертеңгілік жаттығуға үлгертіп алып келулерін ескерту	**Ата-аналармен әңгіме:** Балалардың жетістік пен дәрежесі үшін емес, сол қалпында сөзсіз қабылдап жақсы көретініңізді сездіріңіз.	**Ата-аналармен әңгіме:** Ата-аналарға балаларды тамақтарын тауысып жеуге үйретулерін ескерту.	Ата-аналармен әңгіме: Ата-аналарға балаларды тамақтарын тауысып жеуге үйретулерін ескерту
Балалардың дербес әрекеті (аз қимылды ойындар, үстел үсті ойындары, бейнелеу іс-әрекеті, кітаптарды қарау және басқалар)	Үстел үсті ойыны – пазл. «Әсем гүлдер бағы » Балалармен әсем гүлдер туралы әңгімелесу.	Құрылыс ойындары: «Біздің аула гүлдері»	Фотосуреттер карастыру «Гүлдер,гүлдер көп гүлдер» Фотосуретте бейнеленген ойын түрлерін атау.	Үстел үсті театры: «Раушан гүлдер» және т.б. тақырыптар бойынша сюжетті картиналар карастыру	Сюжеттік ойындар: «Қош иісті гүлдер» еркін сурет салу Д/ойын «Менің сүйікті гүлім»
Ертеңгілік жаттығу	Таңғы жаттығу кешені № 11				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық (бұдан әрі-ҰІӘ)	«Табиғатым тамаша» Табиғатым тамаша, Көз тоймайды қараса. Табиғатты аялап, Жүрейікші жараса.	«Дала қандай тамаша» Дала қандай тамаша, Ақ мамыққа оранған. Ақ дастаркан жайғандай, Көз тоймайды қараса.	«Табиғатқа камкор боп» Табиғатқа камкор боп, Байлығын біз қорғайық, Әдепті да,тәртіпті боп, Жақсылығын қолдайық.	«Табиғат...» Табиғат, сен тіршілік тұнып тұрған. Сен күнсің көтерілген күліп қырдан. Сен көлсің, сен ормансың. Сен - бұлбұлсың, Адамға сұлулықты шын ұқтырған!	«Дала қандай тамаша» Дала қандай тамаша, Ақ мамыққа оранған. Ақ дастаркан жайғандай, Көз тоймайды қараса.
Мектепке дейінгі	**1 - ұйымдастырылған іс-әрекет**				

ұйым кестесі бойынша ҮІӘ	**1.Дене шынықтыру** **Міндеті**. - 2–2,5 метр арақашықтықтағы нысанаға құм салынған қапшықты, асықты лақтыру Мақсаты Керілген баудың биіктігіне байланысты денені жинақтап жұмырлаудың түрлі тактикаларын қолдана білуін қалыптастыру «Желпуіш саламыз» Шаңғының ұшын 180□айнала қозғалып, бұрылады. «Тоннель» Алаң бойымен бағандарға байланған бауларды түрлі биіктікте тартып қою. Осы баулардың астымен өткенде биіктігіне байланысты әртүрлі әдісті пайдаланатынын ескеру керек. Балалардың кажетті арақашықтықты, қауіпсіздік ережелерін қатаң сақтауын қадағалау керек.	**1.Математика негіздері** **Міндеті:** 10 көлеміндегі сандарды тура және кері санауға жаттықтыру **Мақсаты** 10 көлемінде тура және кері санау дағдысын қалыптастыру. Педагог тақтаға 1 ден 10ға дейінгі сандарды іледі. Балалардан 1-10 дейін және кері санатады. **«Шашылған вагондарды тап»** Ойынның шарты. Тақтаға паровоз және 0,1,2 вагондардың суретін іледі. Қалған вогондарды тауып, балалар ретімен дұрыс орналастырулары керек. **Ойын**: Балаларды кезекпен тақтаға шығарып, алдарындағы шашылған сандарды түтікшенің көмегімен, рет-ретімен орналастыруды ұсынады. Әр дұрыс орындаған балаға көңілді смайлик беріліп отырады.	**1.Музыка** **Міндеті** -- Музыкалық дыбысталуының сипаттамасына сүйене отырып, бейненің мазмұнын элементтерімен байланыстыру **Мақсаты** Жаналықты, жақсылықты музыка тілімен сезінуді үйрету Музыка тыңдау «Бұлбұл» (Д Нұрпейісова) Ән айту «Қайырлы таң» (Е. Өміров) «Наурыз тойы» (Т. Мұратов) Музыкалық-ырғақтық қимылдар: «Жеңіл би» (Т. Ломова) Билер. «Қоян биі» (В. Питерцев) Ойындар, хороводтар: «Төлдер» (Д. Ботбаев) Музыкалық аспапта ойнау «Латыш полькасы» (М. Раухвергер)	**1.Математика негіздері** **Міндеті** - 10 көлеміндегі сандарды салыстыру **Мақсаты:** 10 көлемінде тура және кері санау дағдысын қалыптастыру. **Карточкамен жұмыс** Тақтала (демонстрациялық материал 21- кесте) 1 -ден 10-ға дейін сандар қатары ретімен тұрады. Топтан екі баланы шақырады, олар цифрды тез және дұрыс қояды, тура және кері санайды. Бір бала санауды бастайды, екіншісі жалғастырады деген тәсілді пайдаланамыз.	**1.Сауат ашу негіздері** **Міндеті:** Сөйлем туралы бастапқы түсініктерді қалыптастыру **Мақсаты өткен тақырыптарды пысықтау** Дидактикалық ойын: «Орамал тастамақ» Педагог дыбысты айтып, бір баланың үстеліне орамал тастайды. Бала сол дыбысқа сөз ойлап тауып, қайта педагогке лақтыруы керек. Мысалы: «а» алма, «о» оқ, «а» алка «д» доп, «б» балық, «ж» жапалақ, «с»сағыз, «р» рауғаш, «у» уық, «к» кілем , «т» тарақ, «қ» қызылша, «ш» шырша, «а» асқабақ, «к» картоп, «о» ожау, «ж» жаңбыр, «ш» шапалақ, «е» елік, «н» нағашы, «г» Гүлмира, «ш» шалғы, «щ» щетка, «з» зымыран, «ф» фабрика, «ы» ыдыстар, «п» парта, «л» лақ, «э» элеватор т.б.
Үзіліс:Затты лақтыру мен қағып алуға арналған ойындар «Мысықтар мен балалар»					

БАЛАНЫҢ ТІЛІН ДАМЫТУҒА АРНАЛҒАН ОЙЫНДАР

Дауыстарын қайтала.
Аң біткенмен алысқан
Ақырады **арыстан:**
А-а-а-а-а-а
Нәзік дауысы қозының
Естіледі алыстан:
Мә-ә-ә-ә-ә
Дөңгелетіп аузыңды,
Жіңішкертіп даусыңды,
Бұзаумын деп ойла да,
Дауысын оның қайтала:
Мө—ө-ө-ө
(Балақай, жан жануарлардың дауыстарые сала отырып, кей дыбыстардың жуан кей дыбыстардың жіңішке айтылатынына зер сал)

Майлыаяқ.
Жайлау толы малды аяп,
Күзетіп жүр Майлыаяқ.
Жолатпайтын ешкімді,
Дауысы алыстан естілді:
(ақырын дауыспен) –р-р-р-р-р-р
«Тамақ жеймін ашпын д»,-деп,
«Қорқып иттер кашсын», -еп,
Күжірейтіп желкесін
Ырылдады қасқыр кеп:
(орташа дауыспен)-р-р-р-р-р-р
«Қорықпаймын сенен»,-деп,
«Сазайыңды берем»,-деп,
Дірілдетіп қасқырды
Айбатын ит асырды:
(қатты дауыспен) –р-р-р-р-р
«Мынау бәле екен» деп,
«Түбіме бұл жетер» деп,
Қоркып қасқыр жөнелді,
Қайтып келмес ол енді.
(Балақай, қасқырдан да қорықпайтын төбет иттердің болатынын сен білесің бе?
Өзара екі топқа бөлініңдер де, **қасқыр мен иттер** болып алдымен ақырын, сосын орташа, ең соңында катты дауыспен «р» дыбысын созып айтыдар.)

Ойын: ***«Мысықтар мен балалар»***
Мақсаты: Берілген белгіні дұрыс тыңдай білуге, ойын ойнағанда кауіпсіздік ережелерін сақтай білуге, топпен ойнауды ойнай білуге үйрету.
Ептілікке,алғырлыққа тәрбиелеу.
Ойынның шарты: Балалардың жартысы мысықтар болады, ал жартысы олардың иесі болады.
Мысықтар баспалдақта отырады, олардың иелері жүрелерінен алаңның екінші жағында отырады.
Тәрбиеші сүт кімге керек деп сүт құйғандай болады Балалар «кис-кис», деп шақырады.Мысықтар жақындаған да балалар алаңның екінші жағына қашып шығады. Ойын 2-3 рет қайталанады.

2 - ұйымдастырылған іс-әрекет

	2.Сауат ашу негіздері **Міндеті** Төрт дыбысты сөздерге дыбыстық талдау жасауды үйретуді жалғастыру **Мақсаты** дыбыстық талдауды жасауды үйретуді жалғастыру ... Дидактикалық ойын Жоғалған дыбыс» – Мен сендерге суреттер көрсетіп бірінші дыбысты айтпай сөз айтамын, сендер жоғалған дыбысты жалғап толық сөзді айтасыңдар да допты кері бересіңдер. Мысалы:... ерезе (т), ...ілем (і)і, ...алық(б), ...үрек(ж), ...ақыт (б), уыршақ.. (к), ...омбыра (д), ...екемет (т), ...ышақ (п),... аймақ (к), ...анан(б), ...ектеп(м), ...рік(ө), ...ияз(п) т.б. •	**2.Қазақ тілі** **Міндеті:** -Азық-түлік өндірудегі тұрмыстық кәсібімен жабдықтау **Мақсаты** тақпақты зейін қойып тыңдауға, оның ішінен таныс сөздерді табуға жаттықтыру **Ойын «Асханада».** Педагог асхана туралы түсініктеме береді. Асханада аспаз жұмыс істейді. Аспаз тамақ пісіреді. Асханада адамдар тамақ ішеді. Балалар кезекпен аспаз болады. Балалар тағамға (өздеріне таныс күнделікті тағамдар) тапсырыс береді. Аспаз ол тағамға қажетті азық түлікті таңдап алып атайды. Мысалы: – Мен палау жеймін. Палау беріңізші. (Аспаз ет, сәбіз, пияз, күріш суреттерін тауып атайды) – Рақмет. Палау дәмді болды	**2.Сауат ашу негіздері** **Міндеті:** Суреттен іс-әрекетті білдіретін сөздерді анықтап айта білуге, сөздердегі буын санын анықтауды жалғастыру **Мақсаты** дыбыстық талдауды жасауды үйретуді жалғастыру «Сөз ойла» дидактикалық жаттығуы (Әр дұрыс жауапқа педагог балаларға жұлдызша беріп отырады) -ал буынынан басталатын сөздер ойлап айтуымызды сұрапты. Мысалы: алма, алтын, алжапқыш, алға, аласа, ала, алқа, Алжан, алмас, алау, Альбина, ал т.б . -оқ буынынан басталатын сөздер ойлап айтуымызды сұрапты. Мысалы: оқу, оқы, оқымысты, оқулық, оқ, оқыс, оқшаулау, оқтар т.б. -жа буынынан басталатын сөздер ойлап айтуымызды сұрапты. Мысалы: жас, жалын,	**2.Дене шынықтыру** **Міндеті**: - Допты екі қолымен заттардың арасымен (арақашықтығы 4 метр) жүргізу Мақсаты 40-30-20 см биіктіктегі арқандардың астынан өту, 20-30 см биіктіктегі арқанның үстінен секіріп өтудегі жоғары нәтижеге жету үшін ең тиімді жолдарын таңдай білуге үйрету. 40-30-20 см биіктіктегі арқанның астынан өту. Кедергінің биіктігіне қарай одан өту тәсілі таңдалады. Кедергінің биіктігіне қарай одан өту тәсілін таңдай отырып, барлық білім-біліктерін қолдануға тырысады. Арқанды іліп кетпес үшін өз қимылын қадағалап, мүмкіндігінше жұмырланады. (3 рет).	**2.Музыка** **Міндеті:** - Дидактикалық ойындар арқылы балалардың есту қабілеттерін арттыру **Мақсаты** Дидактикалық ойындараркылы балалардың есту қабілеттерін арттыру: Музыка тыңдау: «Айды әперші, апатай» (Е. Өміров) Ән айту: «Ғарышкер боламыз» (Ш. Мұхамеджанов) «Қайырлы таң» (Е. Өміров) Музыкалық-ырғақтық қимылдар: «Көңілді би» (И. Штраус) Би шығармашылығы: Өз беттерінше би ойлап шығару. Ойындар, хороводтар: «Қанша дыбыс» ойыны (Дидактикалық ойындар жинағынан) Музыкалық аспапта ойнау: «Тамшылар» румын х.ә. (өңдеген Т. Попатенко)

	жалғыз, жат, Жайық , жарқыра, жалқау, жаура, жалау, Жамбыл, жалпылдақ, жалбыз, жаһұт, жау, жарайды, жалмауыз, т.б.	
Үзіліс: Жүгіруге арналған ойындар «Сылдырмақпен сылдырлат»		
Дәстүрлі емес технологиясын пайдалана отырып жасалған балаға арналған саусақ ойындары **«Жасыру» саусақ ойыны.** **Ойын шарты**: Қатысушылар алақанға қысқа қарындашты салады, жұдырықты жұмады және ашады. Қысқа қарандаш аламыз, жұдырыққа қысып, жасырамыз. Ал енді, келесі қолға жасырамыз. Қарандашты қыса отырып, Алақанды ауыстырамыз. Бұл ойында баланың қол икемділігі, танымдық деңгейі артады. **«Салат» саусақ ойыны.** Сәбізді алып тазалаймыз, (оң қолды жұдырыққа түйіп, сол қолдың алақанына ысқылайды) Үккішпен үгіп майдалаймыз, (екі қолды жұдырыққа түйіп кеудеге ұстап, жоғары-төмен қозғайды) Қанттан сеуіп дәмдейміз, (саусақтардың ұшымен қант себеді) Міне дайын нәр тағам (екі қолын алдына жайып көрсетеді) Дәруменге байыған. (алақанымен іштерін сипалап, тойғандықтарын көрсетеді) 	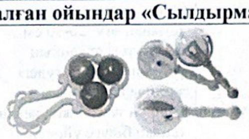 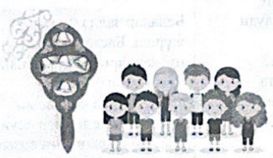	**Ойын: «Сылдырмақпен сылдырлат »** **Мақсаты:**балаларды ойынның шартын бұзбай ойнауға, белгі бойынша, мәтіннің сөзіне сай қимыл-қозғалыс жасауға дағдыландыру, зейіндерін, байқағыштықтарын, жүгіру дағдыларын дамыту. **Ойынның шарты:**5-6 балалар аланның бір жағында сызықтың ар жағында тұрады. Қарама-қарсы жақта орындықтарда бір бірінен арақашықтығы бірдей болып сылдырмақтар /бал-ң санына сай/ жатады. «1-2-3, жүгіріңдер»- деген белгі бойынша балалар сылдырмақтарға қарай жүгіреді, жоғарыға көтереді де сылдырлатады. Бірінші жетіп, сылдырлатқан бала жеңіске жетеді. Сол балалар орындарына барады, басқа ойнаушылар қатысады. **Ұсыныс**:Ойынды қиындатуға болады: кедергілерден секіртіп /жіптен, текшелерден, шеңберден өту, т.б./
3 - ұйымдастырылған іс-әрекет		

	3.Математика негiздерi **Мiндетi** Заттарды таразыға салмағы бойынша салыстыруға болатындығы туралы түсінікті бекіту **Мақсаты** заттарды өлшеу практикалық дағдыларын қалыптастыру. Педагог 3- тапсырманы орындауды сұрайды. – Суреттерді қараңдар. Әр табақшадағы көгөністер мен жемістерді санаңдар. Санын жазыңдар. Педагог балалармен талқылайды, санайды, цифрын жазады. 4- тапсырма жеке орындалады. Педагог балаларға тапсырманы алгоритм бойынша бірге орындауды ұсынады: – Қарындашты нүктеге қой. Бірінші тапсырмада көрсетілгендей 4 торкөзге жоғары сызық сыз. – Тоқта. – Шатаспау үшін, осы тапсырманы (жоғары 4 көрсеткіш сызық) сызып таста. – Келесі команданы	**3.Көркем әдебиет** **Міндеті**: Белгілі образды сомдауда эксперимент жасауға, түрлендіруге мүмкіндік беру. **Мақсаты ертегіні мазмұндау арқылы театр мәдениетіне баулу.** Суретте жиналған аңдарды ата. Арыстан аңдарды не үшін жинады? Аңдар арыстанның сұрағына калай жауап берді? Көктемнің сәні не? Ойыңды ортаға сал. 2. Қай суреттер көктемнің сәні дегенге сәйкес келеді? Белгіле. Педагог ертегіні сахналауды ұсынады. Бала сиқырлы коржыннан қай аңның суретін алса, сол аңның қимылын көрсетіп, сөзін айтады. Басқа балалар көрермен болады	**3.Дене шынықтыру** **Міндеті**:. Допты екі қолымен бір-біріне (арақашықтығы 1,5–2 метр) басынан асыра лақтыру. Мақсаты - 40-30-20 см биіктіктегі арқандардың астынан өту, 20-30 см биіктіктегі арқанның үстінен секіріп өтудегі жоғары нәтижеге жету үшін ең тиімді жолдарын таңдай білуге үйрету. Балалар залда бытырап жүреді. Бастаушының нұсқауларын бұлжытпай орындайды. Егер «жер» - десе қолдарын төмен түсіреді, егер «су» - десе қолдарын алға созып, суда малтаған сыңай көрсетеді, «ауа» - десе құстай ұшып бара жатқандай болады, «от» десе қолдарын созып, алға, артқа айналдыра бастайды.	**3.Сөйлеуді дамыту** **Міндеті:** - -Негізгі ойды дұрыс жеткізе білу **Мақсаты** Ғарышкер мамандығы туралы түсінік беру, тілдерін дамыту. –Ай мен жұлдыздар әлемін ғарышкерлер зерттейді. Сендер қазақтың ғарышкерлерін білесіңдер ме? –Ғарышкер немен ұшады? –Ғарышкер қандай болу кажет? Педагог Ж.Смақовтың «Мен ғарышкер боламын» өлеңін мәнерлеп оқып береді. Аспан, аспан арайлым, Саған жиі қараймын. Сені көзбен шоламын, Мен ғарышкер боламын! Ғарышкер мен де боламын, Боламын десем, боламын. Таудай үлкен талабым, Мен бармақтай баламын. Көктің жүзін барлаймын, Үлкен ғалым боламын, Боламын десем, боламын. **(Ж.Смақов)** –Өлеңдегі бала кім болуды армандайды? –Өз арманына жетеді деп ойлайсыңдар ма? –Арманға жету үшін жақсы оқып, спортпен айналысу керек. Ягни көп еңбектенген адам арманына жетеді. –Ал сендер өскенде кім болуды армандайсыңдар?	**3.Көркем әдебиет** **Міндеті:** Өлеңді жатқа, мәнерлеп, интонациямен айту **Мақсаты** әдеби шығармадағы қоғамдық өмір оқиғалары туралы түсінігін қалыптастыру Ғарышкер – аспан әлеміне ұшатын адамдар. Ғарышкер ғарышқа зымыранмен ұшады. Оны ғарышкеме деп атайды. Олар ғарышқа ұшып барып, аспан әлемін зерттейді. – Кім ғарышкер болғысы келеді? – Қандай ғарышкерлерді білесіңдер? Слайдтан қазақстандық ғарышкерлерді көрсетеді, атайды. – Бүгін біз ақын Жақан Смақовтың «Мен ғарышкер боламын» өлеңімен танысамыз. Өлең – әдеби жанрдың бір түрі екенін естеріне түсіру. Өлең сөз адамның жан тебіренісін әсерлі етіп жеткізеді. Айрықша сезімдерді ұйқас сөздермен суреттейді. Педагог өлеңді оқып, мазмұнын түсіндіреді, жаттатады. Мен ғарышкер боламын

	караймыз және оқимыз (торкөздердің саны мен бағыты). – Тапсырма бойынша жылжы, графикалық диктантта көрсетілгендей торкөздерді сыз. Қандай сурет шықты? Оны көрсет. Бұл ит.			–Ол үшін сендер көп білім алып, оқуларың керек. –Ал «Оқу – инемен құдық қазғандай». Педагог мақалды жаттап алуды ұсынады.	Аспан, аспан, арайлым, Саған жиі караймын. Сені көзбен шоламын, Мен ғарышкер боламын.
Үзіліс: Секіруге арналған ойындар «Көжектер» ойыны.					
Дәстүрлі емес технологиясын пайдалана отырып жасалған балаға арналған саусақ ойындары **«Кірпі»** жаттығуы Момақанмын алайда, (үш саусақтарын түйістіріп, кірпінің жүрісін салады) Тікенім көп абайла, (екі қолының саусақтарын айқастырып, кірпінің тікенектері жасайды). Кіріп кетсе қолыңа, Өкпелеме жарайма! **Қолдың саусақтарын дамытуға арналған жаттығу.** **Мақсаты :** қол саусақтарының күрделі үйлесімді қимылдарын дамыту. А) Алақанды үстелдің үстіне қоямыз. Балалар бірінші оң, содан кейін сол қолдың саусақтарын бір-бірден көтереді. Осы жаттығуды кері жасап, қайталайды. Б) Алақандар үстелдің үстінде, балалар кезекпен екі қолдың саусақтарын шынашақтан бастап көтереді. В) Балалар сұқ және ортаңғы саусақтарымен қаламды немесе қарындашты ұстайды. Осы саусақтарын бүгіп, қайтадан қалпына келтіреді , бұл жерде қаламды үлкен саусақтан төмен түсіп кетпеуін қадағалау керек. Г) Үстелдің үстінде 10-15 қарындаш немесе есептік таяқшалар жатыр. Оларды бір-бірден алып қолға жинау керек. Содан кейін тура солай қайтадан үстелге қою керек. Екінші қолмен көмектесуге болмайды.		 		***Ойын: «Көжектер»*** **Мақсаты:** Балалардың денсаулыққа, ойынға деген құштарлықтарын дамыту, балалардың дене қимылдарын , бұлшық еттерін жетілдіру, ойын арқылы көңіл-күйлерін көтеру. Ептілікке, шапшаңдыққа, қызыға ойнауға баулу, ойынға деген қызығушылықтарын, белсенділіктерін арттыру. Балаларды салауатты салтына тәрбиелеу. **Шарты:** Балалар шеңбер жасап тұрады. Бір бала "түлкі" болады. Қалғандары көжектер секіріп билеп жүреді. Түлкі сыбдырды естіп көжектерді қуады. Қаша алмай қалған көжектерді түлкі ұстап алады, ойын осылай қайталана береді. 	
4 - ұйымдастырылған іс-әрекет					
	4.Сөйлеуді дамыту **Міндеті** Өзара байланысты	**4.Шығармашылық бейнелеу әрекеті**	**4.Қазақ тілі** **Міндеті -** Туыстық	**4.Қоршаған орта** **Міндеті:** Туған өлке, ел,	**4.Қоршаған орта** **Міндеті:** -Ауыл мен қала

	бірізді сюжет құрастыру, сөйлегенде бейнелі сөздерді, эпитеттерді, салыстыруларды қолдану **Мақсаты** Бала бойындағы шешендік қасиетті, сөздік қорларын дамыту. Педагог балаларға сұрақ қою арқылы ертегі мазмұнын пысықтайды. –Ертегіде нелер жайлы айтылған? –Қасқыр мен Түлкі дос болған ба? –Екеуі жолдан не көрді? –Қасқыр Түлкіге не деді? –Сонда Түлкі не дейді? –Еттегі қақпанға қайсысы түседі? –Түлкі сияқты айлакер, қу болу керек пе? –Ертегі қызық бекен, сендерге ұнады ма? Жалғастырта 3– 4 баладан сұрап шығады. Дидактикалық ойын: «Түлкінің құйрығын тап». Ойын шарты: балалар қима суретерден Түлкінің құйрығын тауып көрсетеді.	**Міндеті: - - к**өктем мезгілі жайлы түсініктерін жетілдіру,көргендерін бейнелеу іс-әрекеті арқылы қағаз бетіне түсіре білуге дағдыландыру -- Заттардың ұзын және қысқа, жуан және жіңішке белгілерін көрсете білу, бөліктердің салыстырмалы көлемдерін сақтау -Қағаздан таныс немесе ойдан әртүрлі бейнелерді, қатпарланып бүктелген қағаздан бірдей бірнеше пішіндерді және екіге бүктелген қағаздан симметриялы пішіндегі заттарды қию -Шығармашылық қиялды дамыту, көрнекілікке сүйене отырып, елестетуі, ойлауы бойынша қолдан бұйымдар жасай білу **Мақсаты-** көктем мезгіілінің суретін салу,мүсіндеу ,жапсыру, құрастыру. **Топтық жұмыс**	қарым-қатынасты («бауыр», «немере», «шөбере», «ағайын», «туысқан», «жеті ата») білдіретін сөздерді үйрету **Мақсаты** ұлттық тағам түрлерімен таныстыру. Балалар, әже бізге мына қоржынды беріп жіберіпті. Онда не бар екен? Дидактикалық ойын:«Ғажайып қоржын». Суреттермен жұмыс. Жаңа сөздермен таныстыру Мынау – бауырсақ. – Мынау не? – Мынау – бауырсақ (балалар жеке, хормен, жай, жылдам айтады). – Бауырсақтың дәмі қандай? Сақ-сақ – дәмді бауырсақ. Сақ-сақ – жеймін бауырсақ Мынау – құрт. Құ-ұ-ұрт, құрт. «Құрт» сөзін жеке-жеке айтып жаттығады. – Мынау не? – Мынау – құрт. – Мынау – қымыз. Мынау не? – Мынау – қымыз. – Қымыз өте дәмді. – Қымыздың дәмі қандай?	Отан оның маңызы туралы білімдерін кеңейту **Мақсаты Қазақстан – менің туған өлкем»** **Мақсаты:** балаларды туған өлкесі Қазақстанның табиғатының сұлулығымен таныстыру. Туған жердің көрінісін қағазға түсіре білуге үйрету, өз еліне деген сүйіспеншілік пен патриоттыққа тәрбиелеу. Суретшінің бере білген көңіл - күйді сезіну қабілеттілігін қалыптастыру, табиғаттың әрбір құбылысы өзінше тамаша екендігін сезіну. Педагогтың әңгімесі: - Біздің сүйікті Отанымыз Қазақстанның кең байтақ екенін айтамыз. Созылып жатқан кең – дала, биікке аспандап көтерілген таулар, асау толқынын жағаға ұрып жатқан Каспий теңізі, Балқаш көлі, өзендер мен көлдер, шулаған орман мен саябақтар. Жылдың қай мезгілі болса да, осының бәрі адам баласын толқытып қуантады. Бірақ ең негізгісі - туған	өмірінің ерекшеліктері туралы ұғымдарын байыту **Мақсаты**алалардың туған жерін сүюге тәрбиелеу, қоршаған ортаға және отанға деген сүйіспеншіліктерін арттыру.. Балалар сендер саяхатқа шыққанды ұнатасыңдарма? Мен сендерге сұрақ қоямын сендер жауабын айтыңдар. - Біздің мемлекетіміз қалай аталады? - Елордамыз қай қала? Дұрыс айтасыңдар балалар біз бүгін осы Астана қаласына саяхатқа барамыз. - Астана қаласына қандай көлікпен барғанды ұнатасыңдар? Олай болса балалар көзімізді жұмып, екі қолымызды жайып, өзімізді ұшақта отырғандай сезінейік. Әуен қойылады. Астана арман қала Бағы бір жанған қала Тұрады ол жап-жас болып Мен үлкен болғанда да. Ал балалар көздерімізді ашамыз міне арман қала Астанаға да келіп жеттік. Ендеше Астана қаласының көрікті жерлерімен танысайық. Ақ орда -Елбасшымыз шетелден келген қонақтарды қабылдап, мәжілістер мен

				– Қымыз өте дәмді. – Мен қымыз ішемін. – Сен не ішесін? – Мен қымыз ішемін. – Мынау – шұбат. Шұ-ұ-ұ-бат. – Мынау не? – Мынау – шұбат. – Шұбат өте дәмді. – Шұбаттың дәмі қандай? – Шұбат өте дәмді. Балалар сөздерді және сөйлемдерді қайталайды. – Құрт, қымыз сөздерінде бірінші дыбыс қандай? – «Қ» дыбысы	табиғатымыздың әдемілігін байқай білуді үйрену, оның қайталанбас сұлулығын сезіне білу. Табиғаттың кез - келген бұрышы өзгеше жақсы. Балалар мұқият тыңдайды. Сондықтан суретшілер өздерінің шығармаларында қоңыр күзді, гүлдеген даланы, алғашқы қарды, қысқы саябақтардағы гүлзарларды, тағы да басқа көріністерді адам баласының қуануы мен таңқалдыру үшін бейнелейтінін білуге болады. Ақын М. Әлімбаевтың «Менің – Қазақстаным» өлеңін оқып беру. Педагог тақтаға А. Черкасскийдың «Қара ағаштар», А. Мамбеевтың «Қиіз үйде», Ә. Қастеевтің «Мұз айдыны - Медеу» атты шығармаларын іледі. Балаларға қазақ даласының көркемдігін, қазақ халқының киіз үйін, жайлауды қағазға бояу арқылы салдыруды ұсынады. Әр түрлі бояуларды таңдауды, қағаз бетіне дұрыс орналастыруды	ресми жиындар өткізетін орын. Бәйтерек -Қазақстан мемлекетінің символы. Дүние жүзінде теңдесі жоқ,бірегей сәулетті ғимарат. Мұнда келушілер шыны шарда орналасқан жарық әрі кең көру залына понарамалық лифт арқылы көтеріледі. Биіктігі 97м. Мынау Бейбітшілік және келісім сарайы. «Нұр-Астана» мешіті.Қазақстан мен Татарстан Елбасылары қол жеткізген келісімге сәйкес бой көтерген Алланың үйі

				бақылайды. Балалар шығармалар туралы, туған өлкенің табиғатты туралы әңгімелеп береді.	
Серуенге дайындық	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.	Киімдерді реттілікті сақтап дұрыс киінуге үйрету.
Серуен	**Сәуір** **Серуен-Бақылау №8** **Бақылау: Топырақты бақылау** ***Мақсаты:*** *торф топырағының қыртысымен таныстыру* . ***Бақылау барысы*** Біздің айналамызда шалшық көп. Ал, шалшықтар торфқа (шымтезек) бай болады. Торф-бұл әрі тыңайтқыш, әрі отын.ол қатты қызған кезде тез тұтанады. Торф дымқыл, жабысқақ, көктемде ылғал кезінде ол ауыр. Ол суды нашар өткізеді, егер ылғал торф үстімен өтсең, ол аяққиіміне жабысып қалады. Сондықтан да бұндай соқпақпен (жолмен(жүрмеген дұрыс. Торфты атызға (жүйек) және ағаш түптеріне тыңайтқыш ретінде қосады.. **Зерттеу жұмысы** Торфтың құрғақ және	**Сәуір** **Серуен-Бақылау №9** **Бақылау:Сутоғанды бақылау** ***Мақсаты:*** *мұздың қасиеттері туралы білімдерін тиянақтау.* ***Бақылау барысы*** Күн өткен сайын көктем қысты ысырып, өз жылуын алып келуде. Көктемнің ең бірінші жеңісі-жерді жібітеді. Алдымен қары ерігең алаңқайлар пайда болады, өгей шөптер өсіп шығады. ал, екінші жеңісі-өзен-көлдердің ери бастауы. Жердегі, қар үйінділеріндегі қарлар еріп, сай-саланы қуалап, өзенге барып құяды. Өзен сулары көтеріліп, мұзды жарады. Жарылған мұздар ағыспен бір-біріне соқтығады. Мұздар жарылып, өзендер арнасынан асқан кезде ауа температурасы кенет төмендейді. Ал,	**Сәуір** **Серуен-Бақылау №10** **Бақылау: Желді бақылау** ***Мақсаты:*** *- жел туралы түсініктерін бекіту;* *- жел түрлерін есте сақтау.* ***Бақылау барысы*** Тәрбиеші балаларға жұмбақ жасырады: Ағаштарды шайқайды, Көзге көрінбейді. Шарлағанда сай-сайды, Бір сәт ерінбейді. (жел) Тәрбиеші балаларға айналаны бақылауға, ағаш бұтақтары қалай шайқалып тұрғанын байқауға ұсынады. Сұрақтар қояды: ◆ Желдің қандай түрлері болады? ◆ Жел неге соғады? Атмосферада ауа әртүрлі қызады: жылы ауа жеңіл болады, сондықтан жоғары көтеріледі, ал, суық ауа ауыр болады, ол төмен тартылады.	**Сәуір** **Серуен-Бақылау №11** **Бақылау: Тастарды бақылау** ***Мақсаты:*** *тастардың әртүрлілігімен және олардың қасиеттерімен таныстыру.* ***Бақылау барысы*** Балабақша ауласындағы ойын алаңындағы бір ағаштың түбіне әртүрлі тастар салынған қапшықты тығу. Қапшық тығылған ағашты суреттеп айту. Қапшық табылғаннан кейін балалармен әңгіме өткізу. Тастар әртүрлі болады. Оларды жәй тас деп айтуға болмайды, себебі әр тастың өз ерекшелігі болады. Кейбір тастар бағалы, ал жәй тастардың да пайдасы өте көп. Сұрақтар: *Тастардың қандай түрлерін білесіңдер? *Асыл тастарды не үшін	**Сәуір** **Серуен-Бақылау №12** **Бақылау: Ұшып келген құстарды бақылау** ***Мақсаты:*** *коктем құстары жайлы білімдерін бекіту. Құстарға деген қамқорлыққа тәрбиелеу.* ***Бақылау барысы*** ***Көркем сөз «Ұя» Қ.Баянбаев*** Ұяжасап тақтайдан, Талға апарып байладым. Жыл құсының шаттанған, Күттім қашан сайрауын. Сол ұяны талдағы, Қараторғай мекендеп, Күні бойы сайрады, Жылы пәтер екен деп. Балаларға сұрақтар: *Балалар сендер қандай құстарды білесіңдер? *Жыл құстары деп неге айтамыз? *Құстар неге жылы жаққа ұшып кетеді? *Құстар туған жеріне қай уақытта ұшып келеді? *Ауламызға ұшып келген құстарға қандай қамқорлық жасау керек деп ойлайсыңдар?